

แผนปฏิบัติการรายปี พ.ศ. 2567
กรมการศาสนา

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

คำนำ

แผนปฏิบัติการรายปี พ.ศ. 2567 ของกรมการศาสนา จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกรมการศาสนา ให้มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน การติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายสำคัญของรัฐบาล และนโยบายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อสรุปจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมายการพัฒนา กลยุทธ์ และใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนงาน โครงการ/กิจกรรม เป้าหมายตัวชี้วัด ประมาณการงบประมาณของหน่วยงาน

แผนปฏิบัติการรายปี พ.ศ. 2567 ของกรมการศาสนา ฉบับนี้ จึงมีความสำคัญในการเตรียมความพร้อม การกำหนดทิศทางการทำงาน การกำหนดแผนการบริหารงบประมาณ การบูรณาการ และการติดตามประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของกรมการศาสนาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และมุ่งสนองต่อวิสัยทัศน์ "มุ่งส่งเสริมคุณธรรม อนุรักษ์ศาสนา สืบสานรักษาศาสนพิธี เพื่อสังคมสงบสุขที่ยั่งยืน "

กรมการศาสนา

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1	บทสรุปผู้บริหาร	1
-----------	-----------------	---

ส่วนที่ 2	ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.1	ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)	3
2.1.1	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ (หลัก)	
2.1.2	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง (รอง)	
2.2	แผนระดับที่ 2	5
2.2.1	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
2.2.2	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	
2.3	แผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง	8
2.3.1	แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)	

ส่วนที่ 3	สาระสำคัญแผนปฏิบัติการรายปี พ.ศ. 2566 ของกรมการศาสนา	
3.1	ภาพรวม	12
3.1.1	วิสัยทัศน์ของกรมการศาสนา	
3.1.2	พันธกิจของกรมการศาสนา	
3.1.3	ประเด็นยุทธศาสตร์	
3.1.4	เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม	
3.1.5	อำนาจหน้าที่	
3.2	แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติการรายปี	15
3.3	ประมาณการวงเงินงบประมาณรวม (พ.ศ. 2567)	19

แผนปฏิบัติการราชการรายปี พ.ศ. 2567

ของกรมการศาสนา

ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ดังกล่าว กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดแผนปฏิบัติการระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2567) ของกรมการศาสนา เพื่อกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อนงานด้านศาสนา ตลอดจนแนวทางการบูรณาการความร่วมมือกับเครือข่ายทั้งภาคคณะสงฆ์ องค์กรทางศาสนา หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าว สอดคล้องกับพันธกิจและภารกิจของกรมการศาสนา ในการทำนุบำรุง ส่งเสริม และให้ความอุปถัมภ์คุ้มครองกิจการด้านศาสนา ตลอดจนส่งเสริมการเผยแพร่หลักธรรม พัฒนาความรู้ คู่คุณธรรม เพื่อให้คนไทยนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

สำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2567) ของกรมการศาสนา ได้มีการศึกษาโครงสร้างองค์กร จำนวนสำนัก/กอง/กลุ่มที่ขึ้นตรง เพื่อให้ทราบถึงความเชื่อมโยงในการบริหารงาน และทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในด้านการส่งเสริมสถาบันศาสนาทุกศาสนา ให้เป็นกลไกในการสร้างคุณธรรมจริยธรรม จึงได้มีการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงพันธกิจหลักที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการดำเนินงานส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรัก ความหวงแหน เทิดทูนสถาบันหลักของประเทศ ปลูกฝังให้ประชาชนนำหลักธรรมทางศาสนา ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน สนองงานด้านศาสนพิธีในงานพระราชพิธี พระราชกุศลและรัฐพิธี สืบสานรักษางานศาสนพิธีและวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม รวมทั้งให้การอุปถัมภ์คุ้มครองกิจการด้านศาสนา สร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม ตลอดจนการพัฒนากลไกและยกระดับการบริหารจัดการด้านศาสนา

กรมการศาสนา ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2567) ของกรมการศาสนา โดยสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการระยะ 1 ปี จะสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนทั้ง 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ดังนี้

แผนระดับที่ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์
กรมการศาสนาดำเนินการสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 2 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์
ที่ 1 ด้านความมั่นคง และยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

แผนระดับที่ 2 ประกอบด้วย 2 แผนหลัก ดังนี้

1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 23 แผนแม่บท กรมการศาสนา
ดำเนินการสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 4 แผนแม่บท คือ ประเด็นที่ 1
ด้านความมั่นคง ประเด็นที่ 2 การต่างประเทศ ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม และ
ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ประกอบด้วย เป้าหมายหลักการพัฒนา
จำนวน 13 หมุดหมายการพัฒนา กรมการศาสนาดำเนินการสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 จำนวน 1 หมุดหมาย คือ หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง
มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

แผนระดับที่ 3 ได้แก่ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 -
2570) กรมการศาสนาดำเนินการสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ระยะที่ 2 จำนวน 3 แผนย่อย ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/
การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย 2) การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถ
ของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม และ 3) การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคน
และองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

แผนปฏิบัติการราชการระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2567) ของกรมการศาสนา มีประเด็นยุทธศาสตร์ จำนวน 4
ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต 2) การอุปถัมภ์
คุ้มครองกิจการด้านศาสนา และสานสัมพันธ์กิจกรรมทางศาสนาเพื่อสังคมสงบสุขที่ยั่งยืน 3) การสืบสาน
รักษา ต่อยอดศาสนพิธี และมรดกทางวัฒนธรรมด้านศาสนา และ 4) การพัฒนาการบริหารจัดการกรมการศาสนา
มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)

2.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (หลัก)

(1) เป้าหมาย

- ▶ คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
- ▶ สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

▶ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการร่วมระหว่าง “ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา และสื่อ” ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็น ‘วิถี’ การดำเนินชีวิต

1. การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาสอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ เข้าไปในทุกสาระวิชาและในทุกกิจกรรม รวมทั้งปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีคุณธรรมจริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม

2. การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา เพื่อเผยแผ่หลักคำสอนที่ดีงามให้แก่ประชาชน โดยพัฒนาผู้เผยแผ่ศาสนาให้ประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างตามคำสอนที่ถูกต้องของแต่ละศาสนา รวมทั้งมีการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนทางศาสนาที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตที่เข้าใจง่ายและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

▶ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัย มีความรอบรู้ทางการเงิน มีความสามารถในการวางแผนชีวิตและการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า รวมถึงการพัฒนาและปรับทัศนคติให้คนทุกช่วงวัยที่เคยกระทำผิดได้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุขและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถ การเรียนรู้ที่สอดรับกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาหรืออาชญากรรมต่างๆ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความยืดหยุ่นทางความคิด รวมถึงทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และได้รับการพัฒนามตามศักยภาพสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ รวมถึงการวางพื้นฐานการเรียนรู้เพื่อการวางแผนชีวิตและวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย

และนำไปปฏิบัติได้ ตลอดจนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ มีทักษะชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิบัติการราชการรายปี (พ.ศ. 2567) ของกรมการศาสนา มีเป้าหมายการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การปลูกฝัง สืบสาน รักษา ค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามให้อยู่ในวิถีการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักตามแนวทางคำสอนทางศาสนา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลักดันให้เกิดสังคมที่สงบสุขบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

2.1.2 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง (รอง)

(1) เป้าหมาย

- ▶ ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
- ▶ บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ ด้านความมั่นคง

▶ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิมที่มีอยู่อย่างตรงประเด็นจนหมดไปอย่างรวดเร็ว และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น อันจะส่งผลให้การบริหารจัดการและการพัฒนาประเทศในทุกๆด้าน ดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องและราบรื่น ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

▶ การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการแก้ไขจนเกิดความสงบและสันติสุขอย่างยั่งยืน ประชาชนในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกับภาคอื่นๆ โดยยกระดับการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงอย่างมีเอกภาพ ครอบคลุมทุกพื้นที่และทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการบูรณาการ ความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นเชิงยุทธศาสตร์และเชิงพื้นที่ แผนการดำเนินงาน การลงมือปฏิบัติ ตลอดจนการติดตาม ประเมิน และรายงานผลอย่างสอดคล้องต่อเนื่องกันทุกระดับ ส่งเสริมและอำนวยความสะดวก ประสิทธิภาพในการเข้าแก้ไขปัญหาสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการลดความรุนแรง รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่อย่างเหมาะสม มุ่งเน้นการจัดปัญหาความขัดแย้งและความไม่เป็นธรรมให้ได้อย่างจริงจังและถาวร ส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่ให้เข้มแข็งจนเป็นพลังสำคัญในการปกป้องและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อไป พร้อมเสริมสร้างความเข้าใจกับกลุ่มต่างๆ ตามแนวทางสันติวิธี ผ่านกลไกต่างๆ รวมไปถึงการพูดคุยกันอย่างเป็นมิตร ผลักดันให้มีการยึดถือคำสอนที่ถูกต้องของศาสนา มาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต พร้อมดูแลและป้องกันมิให้มีการบิดเบือนคำสอนของศาสนาไปในทางที่ไม่ถูกต้อง อันจะนำไปสู่การปฏิบัติที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และความมั่นคงของประเทศ มีการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมร่วมมือกับภาครัฐโดยเฉพาะเยาวชน

ตามยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชารวมถึงการเสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการต่างๆ ของรัฐให้ทัดเทียมกับภูมิภาคอื่นๆ

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2567) ของกรมการศาสนา มุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจกับกลุ่มต่างๆ ตามแนวทางสันติวิธี ผ่านมิติทางศาสนา และประสานความร่วมมือองค์กรทางศาสนา ผู้นำทางศาสนา หน่วยงานภาครัฐ และศาสนิกชนในพื้นที่ทุกศาสนา ผลักดันให้เกิดความรัก ความสามัคคี ประองตอกันของคนในชาติ ส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน

2.2 แผนระดับที่ 2

2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(1) ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (หลัก)

1.1 เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

▶ **เป้าหมาย** คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม มีความรักและภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น

▶ **ตัวชี้วัด** ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ การเป็นอยู่อย่างพอเพียง การกระทำอย่างรับผิดชอบ ความเป็นธรรมทางสังคม

▶ **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ** ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และวัฒนธรรมที่ดีงาม ให้แก่ประชาชน สามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

1.2 แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี

▶ **แนวทางการพัฒนา**

1) บูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนในและนอกสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนตามพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2) สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนา เพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่ดี อนุรักษ์คุ้มครองศาสนา ส่งเสริมกิจกรรมและการนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน

▶ **เป้าหมายของแผนย่อย** คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติ ตามมาตรฐานและสมดุลงทั้งด้านสติปัญญาคุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น

► การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีการดำเนินกิจกรรมที่มุ่งเน้นการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชน ผ่านการเรียนรู้หลักธรรมคำสอนทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์พระราชา สามารถน้อมนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และร่วมกันสืบสานรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยมและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติให้คงอยู่คู่สังคมไทยสืบไป

(2) ประเด็น 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (รอง)

2.1 เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

► เป้าหมาย คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกายสติปัญญาและคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

► ตัวชี้วัด ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (คะแนน)

► การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ส่งเสริมการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพคนให้รอบด้าน ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ทุกช่วงวัย ผ่านกิจกรรมทางศาสนา

2.2 แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

► แนวทางการพัฒนา การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

► เป้าหมายของแผนย่อย วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

► การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีการดำเนินกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนได้ศึกษาหลักธรรมคำสอนทางศาสนา มีสติ สมาธิ เกิดปัญญา ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาทักษะต่างๆในเด็กและเยาวชน สามารถดำเนินชีวิตและแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) ประเด็น 1 ความมั่นคง (รอง)

3.1 เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

► เป้าหมาย ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับเพิ่มขึ้น

► ตัวชี้วัด ดัชนีสันติภาพโลก (อันดับ)

► การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มีการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ศาสนิกชนต่างศาสนาได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เรียนรู้และยอมรับในความแตกต่างทางศาสนา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการนำหลักธรรมทางศาสนาไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต พัฒนาตนเองให้เป็นคนดี มีคุณธรรม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน

3.2 แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

▶ แนวทางการพัฒนา

ป้องกันและแก้ไขปัญหาคความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งจัดการกับเงื่อนไขปัญหาที่มีอยู่เดิมทั้งปวงให้หมดสิ้นไป และเผื่อระงับมิให้เกิดเงื่อนไขใหม่ขึ้น โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชามาเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน แก้ไขและป้องกันปัญหาตลอดไปจนถึงการผลักดันยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” นำไปสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สาเหตุอย่างแท้จริง พร้อมนำความสงบสุขอย่างยั่งยืนกลับคืนสู่ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนทั่วประเทศ และนานาชาติต่อไป โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญ ประกอบด้วย (1) การมุ่งดำเนินการต่อจุดศูนย์กลางหลักของปัญหาและแนวทางการปฏิบัติของขบวนการในพื้นที่ ด้วยการลดขีดความสามารถของขบวนการและแนวร่วมในทุกระดับ (2) ดำเนินการป้องกันเหตุรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ และต่อประชาชนกลุ่มเสี่ยง (3) ระวังยับยั้งการบ่มเพาะเยาวชน เพื่อจัดตั้งมวลชนสนับสนุนในอนาคต (4) ยุติการขยายแนวคิดที่ถูกบิดเบือนจากหลักศาสนาที่ถูกต้อง และ (5) ให้ความสำคัญกับการขยายความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ นานาชาติและภาคประชาชน

▶ เป้าหมายของแผนย่อย ภาคใต้มีความสงบสุขร่มเย็น

▶ การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีการดำเนินโครงการส่งเสริมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยการนำมิติทางศาสนาและวัฒนธรรมมาเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์และความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนในพื้นที่

(4) ประเด็น 2 การต่างประเทศ (รอง)

4.1 เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

▶ เป้าหมาย การต่างประเทศมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากลและมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

▶ ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดการต่างประเทศไทย

▶ การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ส่งเสริมให้มีการนำมิติทางศาสนาและวัฒนธรรมมาเป็นแนวทางในการยกระดับความร่วมมือและมุ่งเน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

4.2 แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก

▶ แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึงองค์ความรู้และงานสร้างสรรค์ของไทย เพื่อมุ่งสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศ และสร้างมูลค่าให้แก่แบรนด์ประเทศไทย และเสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทยอย่างเป็นระบบ

2) ส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างพันธมิตรรอบด้าน และให้ไทยเป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาควิชาการของไทยกับประเทศต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีระหว่างกัน รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องของต่างประเทศ ที่มีต่อประเทศไทย โดยชี้แจงข้อเท็จจริงและใช้แนวทางชี้แจงให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

▶ **เป้าหมายของแผนย่อย** ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น

▶ **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ** มีการดำเนินกิจกรรม ด้านศาสนสัมพันธ์ต่างประเทศในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในระดับอาเซียนและระดับนานาชาติ เพื่อยกระดับความร่วมมือและมุ่งเน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในมิติศาสนา อันส่งผลให้ประเทศไทย มีการพัฒนาบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ เกิดการสร้างพันธมิตรรอบด้าน รวมทั้งเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาองค์ความรู้ด้านศาสนา เพื่อให้ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในระดับสากลเพิ่มมากขึ้น

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

หมวดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบใจยุทธศาสตร์พัฒนา แห่งอนาคต

(1) เป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

▶ **เป้าหมายหลัก** การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่

▶ **เป้าหมายระดับหมวดหมาย** คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ได้อย่างสงบสุข

▶ **กลยุทธ์การพัฒนา** กลยุทธ์ที่ 1 คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ กรมการศาสนามีแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 การพัฒนาผู้อยู่ในช่วงวัยการศึกษา ระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีทักษะดิจิทัลและมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รวมถึงการรักษา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมที่ดีงามของไทย และการสื่อสารภาพลักษณ์ของประเทศไทย สู่ประชาคมโลก

2.3 แผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้ขับเคลื่อนการนำหลักธรรมทางศาสนา ของทุกศาสนาที่มุ่งส่งเสริมให้ทุกคนเป็นคนดี มีคุณธรรม สืบสานรักษาวินัยชีวิต วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม

พร้อมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดเป็นคุณธรรมที่พึงประสงค์สำหรับสังคมไทย เพื่อนำไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย หลัก 5 ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และ กตัญญู” อันครอบคลุมความหมายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกิดการพลิกโฉมทางสังคม ด้วยการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการทางสังคม ทั้งกระบวนการบ่มเพาะภายในจิตใจในทุกช่วงวัยของมนุษย์ การปลูกฝังการเรียนรู้ในระบบครอบครัว ระบบการศึกษา การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรม หรือการแสดงออกที่สะท้อนการมีคุณธรรมในระดับบุคคลจากการปรับเปลี่ยนวิถีคิดกรอบคิด หรือค่านิยม และการจัดวางระเบียบกติกาที่เป็นกลไกทางสังคม คอยกำกับ/เตือนสติให้ตระหนักหรือระมัดระวัง พฤติกรรมการแสดงออก เป็นกติการ่วมในสังคม ก่อให้เกิดเป็นกระแสหรือพฤติกรรมของคนในสังคม ที่แสดงออกพร้อมกัน (Collective Behavior) เป็นกลไกร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมให้เกิดขึ้น

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นแผนระดับที่ 3 ที่เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (Issue-based) และสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ในเรื่อง “แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณา ของคณะรัฐมนตรี” ที่มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ 1) เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย 2) เพื่อให้ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐ พัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อน และส่งเสริมคุณธรรม และ 3) เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนา ศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

▶ **เป้าหมาย** คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรม คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม และประเทศไทยปลอดภัยและประเพณีดีมีขอบ

▶ **ตัวชี้วัด**

1) ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี จากข้อมูลฐาน ปีพ.ศ. 2566 เป็นค่าตั้งต้น

2) หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากข้อมูลฐาน ปีพ.ศ. 2566 เป็นค่าตั้งต้น

▶ **แนวทางการพัฒนา**

กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเดียวกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมทางวัฒนธรรม การดำเนินงานของแผนปฏิบัติการฯ ในภาพรวม ได้กำหนด 3 แผนย่อย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยมุ่งเน้นบทบาทของผู้นำองค์กร/ชุมชนมาเป็นแบบอย่าง ในด้านคุณธรรมและสนับสนุนกิจกรรม ประกอบด้วย

แผนย่อยที่ 1 การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดี ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

แผนย่อยที่ 2 การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไก
เพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

แผนย่อยที่ 3 การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่าย
เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

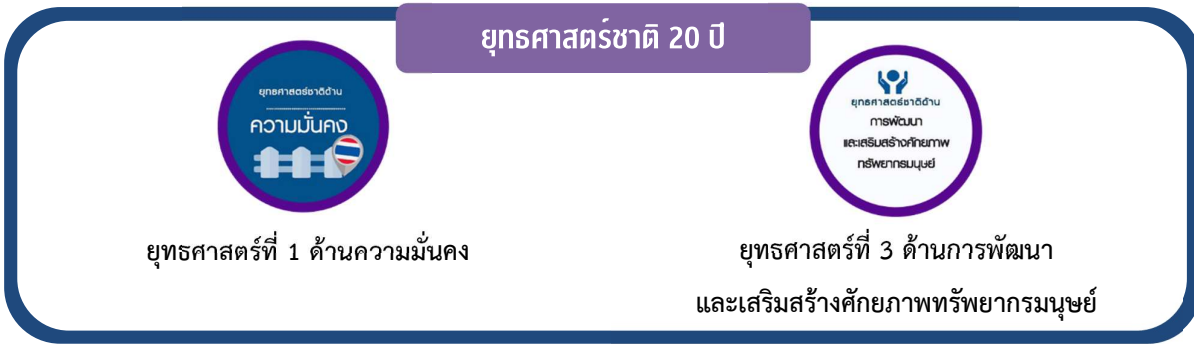
กลไกการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ระบุว่ากรมการศาสนา เป็นหน่วยงานที่ขับเคลื่อนการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปเป็นแนวทางการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แผนย่อยที่ 1 ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันศาสนาในพื้นที่แสดงบทบาทเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนพลังบวรในชุมชน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานเชื่อมประสานพลังบวร เช่น พิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม สมทบโครงการ ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม หรือกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมอื่น ๆ เป็นต้น พร้อมทั้งมีกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นหน่วยงานสนับสนุน นอกจากนี้ มีการขยายบทบาทการดำเนินงานของ “กองพัฒนามาตรฐานการส่งเสริมคุณธรรม” ทำหน้าที่ประสานงานให้เกิดประสิทธิผลทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ ผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2565) ในหน่วยงานทุกภาคส่วน ซึ่งดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 และมีภารกิจที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ตลอดจนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561

ผังเชื่อมโยง ยุทธศาสตร์ชาติ

กรมการศาสนา

(ประจำปี พ.ศ. 2567)

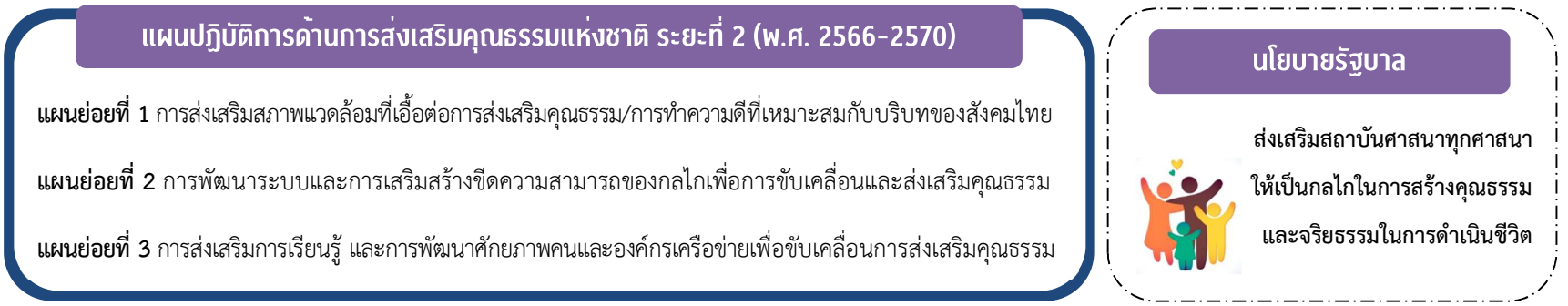
แผนระดับที่ 1

แผนระดับที่ 2

แผนระดับที่ 3

ส่วนที่ 3 สารสำคัญของแผนปฏิบัติการรายปี (พ.ศ. 2567)

3.1 ภาพรวม

3.1.1 วิสัยทัศน์ของกรมการศาสนา

มุ่งส่งเสริมคุณธรรม อุปลักษณ์ศาสนา สืบสานรักษาศาสนาพืธี เพื่อสังคมสงบสุขที่ยั่งยืน

3.1.2 พันธกิจของกรมการศาสนา

- 1) สนองงานพระราชพิธี พระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธี
- 2) ปลุกฝังและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 3) ส่งเสริมและสานสัมพันธ์กิจกรรมทางศาสนา
- 4) อุปลักษณ์ ทำนุบำรุง คุ้มครองกิจการด้านศาสนา

3.1.3 ประเด็นยุทธศาสตร์

- 1) ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 2) อุปลักษณ์ คุ้มครองกิจการด้านศาสนา และสานสัมพันธ์กิจกรรมทางศาสนา เพื่อสังคมสงบสุขที่ยั่งยืน
- 3) สืบสาน รักษา ต่อยอดศาสนาพืธี และมรดกทางวัฒนธรรมด้านศาสนา
- 4) พัฒนาการบริหารจัดการกรมการศาสนาไปสู่ความเป็นเลิศ

3.1.4 เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม

1) เป้าหมาย

(1.1) ประชาชนได้รับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และนำหลักธรรมทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไปปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

(1.2) องค์กรทางศาสนาและองค์กรเครือข่ายได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน และร่วมสานสัมพันธ์กิจกรรมทางศาสนา สร้างสังคมสงบสุขที่ยั่งยืน

(1.3) ประชาชนเห็นความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เพื่อเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และร่วมสืบสาน รักษา ต่อยอดศาสนาพืธี

(1.4) กรมการศาสนาได้รับการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรที่เป็นเลิศและได้รับการยกย่องเชิดชู

2) ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด

(2.1) ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น จากฐานเป้าหมาย ปีพ.ศ. 2566 ร้อยละ 5

(2.2) จำนวนที่เพิ่มขึ้นของชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดที่ผ่านการประเมินในระดับต้นแบบเพิ่มขึ้น จากฐานเป้าหมาย ปีพ.ศ. 2566 ร้อยละ 5

(2.3) จำนวนชุมชนคุณธรรมพลังบวรในมิติศาสนาที่โดดเด่น จำนวน 80 แห่ง

(2.4) เด็ก เยาวชน และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางศาสนา สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ร้อยละ 80

(2.5) ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางศาสนาและคุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ร้อยละ 80

(2.6) ประชาชนเห็นความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เพื่อเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์เพิ่มขึ้น จากฐานเป้าหมาย ปีพ.ศ. 2566 ร้อยละ 5

(2.7) ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ สามารถน้อมนำหลักธรรมทางศาสนา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ร้อยละ 80

(2.8) บุคลากรของกรมการศาสนาได้รับการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

(2.9) การประเมินสถานะของหน่วยงานในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0) ร้อยละ 10

3.1.5 อำนาจหน้าที่

กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2557 กำหนดให้กรมการศาสนา มีภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐด้านศาสนา โดยการทำนุบำรุง ส่งเสริม และให้ความอุปถัมภ์คุ้มครองกิจการด้านพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ ที่ทางราชการรับรอง ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาความรู้คู่คุณธรรม ส่งเสริมความเข้าใจอันดี และสร้างความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งดำเนินการเพื่อให้คนไทยนำหลักธรรมของศาสนาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เป็นคนดี มีคุณธรรม โดยแบ่งส่วนราชการกรมการศาสนา ดังต่อไปนี้

- สำนักงานเลขานุการกรม
- กองศาสนูปถัมภ์
- สำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

สำนักงานเลขานุการกรม มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- 1) ปฏิบัติงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานบริการ และงานกิจกรรมพิเศษของกรม
- 2) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและเลขานุการของกรม
- 3) ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติราชการของกรม และเผยแพร่กิจกรรมความก้าวหน้าในงานด้านต่าง ๆ ของกรม
- 4) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของกรม
- 5) จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของกรม
- 6) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบ งานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางแพ่งอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรม

7) จัดทำและประสานแผนการปฏิบัติงานของกรมให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทของกระทรวง ดำเนินการเกี่ยวกับงานโครงการพิเศษ งานความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมทั้งเร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของหน่วยงานในสังกัด

8) จัดระบบการสำรวจ จัดเก็บ ประมวล และการใช้ประโยชน์ข้อมูลของหน่วยงานในสังกัด และเป็นศูนย์ข้อมูลของกรม

9) ประสานความสัมพันธ์ระหว่างคณะสงฆ์ องค์กรทางศาสนา หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ

10) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองศาสนูปถัมภ์ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1) ดำเนินการเกี่ยวกับงานพระราชพิธี งานพระราชกุศล งานรัฐพิธี และงานศาสนพิธีของกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ

2) ให้การอุปถัมภ์ด้านศาสนสงเคราะห์

3) ดำเนินการให้การอุปถัมภ์ ประสานงาน และควบคุมดูแลการเผยแพร่ศาสนาที่ทางราชการรับรอง

4) ดำเนินการประสานงานระหว่างผู้นำศาสนาและศาสนิกชนทุกศาสนา เพื่อให้เกิดความสมานฉันท์

5) เสนอแนะการกำหนดนโยบายและมาตรการในการสร้างความสมานฉันท์ระหว่างศาสนาอื่นที่ทางราชการรับรอง

6) บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ วิธีการปฏิบัติด้านศาสนพิธี วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ผลงานการวิจัย และวิชาการทางศาสนาอื่นแก่บุคคลทั่วไป

7) ปฏิบัติงานร่วมกับสำนักพระราชวัง รับสนองงานในพระบรมราชานุเคราะห์ และพระบรมราชูปถัมภ์ ตามพระบรมราชโองการและหมายรับสั่ง

8) สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางศาสนาอื่นที่ทางราชการรับรอง เพื่อส่งเสริมให้นำหลักธรรมทางศาสนาไปสู่การเสริมสร้างศีลธรรม ปกป้องคุณธรรม และจริยธรรม

9) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อเสนอแนะการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีและมหาเถรสมาคม

2) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม และส่งเสริมการนำหลักธรรมไปพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างให้นักเรียน ประชาชนเกิดความรู้คู่คุณธรรม

- 3) เผยแพร่และส่งเสริมศีลธรรม
- 4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3.2 แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการรายปี

3.2.1 แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

1) เป้าหมาย ประชาชนได้รับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และนำหลักธรรมทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไปปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2) ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น จากฐานเป้าหมาย ปีพ.ศ. 2566	ร้อยละ	5
จำนวนที่เพิ่มขึ้นของชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดที่ผ่านการประเมินในระดับต้นแบบเพิ่มขึ้น จากฐานเป้าหมาย ปีพ.ศ. 2566	ร้อยละ	5
จำนวนชุมชนคุณธรรมพลังบวรในมิติศาสนาที่โดดเด่น	แห่ง	80
เด็ก เยาวชน และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางศาสนา สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข	ร้อยละ	80

3) แนวทางการพัฒนา

(3.1) ส่งเสริมบทบาทเครือข่ายทางศาสนาให้มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่หลักธรรมทางศาสนา ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และเปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักธรรมทางศาสนาผ่านสถาบันการศึกษา องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ

(3.2) เสริมสร้างและพัฒนากลไกความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ร่วมส่งเสริมสนับสนุนการสร้างคุณธรรม ค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงาม ตลอดจนสร้างเครือข่ายแกนนำส่งเสริมคุณธรรมระดับบุคคล องค์กร และชุมชน

(3.3) บูรณาการความร่วมมือภาคีเครือข่ายสื่อสารมวลชน ร่วมผลิตและเผยแพร่สื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ผ่านช่องทางต่างๆ สู่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

(3.4) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ ให้แก่ภาคีเครือข่ายทางศาสนาทุกระดับ อาทิ วิทยากร พระธรรมวิทยากร ผู้บริหาร ศาสนาจารย์ ครูผู้สอนในศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ และครูผู้สอนในศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด

(3.5) จัดทำองค์ความรู้/ผลิตสื่อส่งเสริมคุณธรรมที่ทันสมัย (สื่อออนไลน์)

4) โครงการ/การดำเนินงาน

- (4.1) โครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์
- (4.2) โครงการศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด
- (4.3) โครงการพลังบวรในมิติศาสนา
- (4.4) โครงการหน่วยเผยแพร่ศีลธรรมทางพระพุทธศาสนา
- (4.5) กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- (4.6) โครงการศรัทธาอัมบุญ อุตทุนชุมชน
- (4.7) โครงการสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ
- (4.8) โครงการประกวดบรรยายธรรม
- (4.9) โครงการเสริมสร้างผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา
- (4.10) โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อคนทั้งมวล
- (4.11) โครงการพัฒนาสมรรถนะพระธรรมวิทยากร ในการเผยแพร่ธรรมะ
- (4.12) โครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและความเป็นไทย
- (4.13) โครงการสวดมนต์ข้ามปี
- (4.14) การดำเนินงานคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
- (4.15) การจัดทำองค์ความรู้และสื่อส่งเสริมคุณธรรม (สื่อออนไลน์)
- (4.16) โครงการพัฒนาแอปพลิเคชันส่งเสริมความรู้ด้านศาสนา
- (4.17) โครงการเสริมสร้างเครือข่ายส่งเสริมคุณธรรม ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

3.2.2 แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การอุปถัมภ์ คຸ້ມครองกิจการด้านศาสนา และสานสัมพันธ์กิจกรรมทางศาสนาเพื่อสังคมสงบสุขที่ยั่งยืน

1) เป้าหมาย องค์การทางศาสนาและองค์กรเครือข่ายได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน และร่วมสานสัมพันธ์กิจกรรมทางศาสนา สร้างสังคมสงบสุขที่ยั่งยืน

2) ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางศาสนา และคุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรม	ร้อยละ	80

3) แนวทางการพัฒนา

- (3.1) ส่งเสริมให้องค์การทางศาสนามีบทบาทสำคัญในเสริมสร้างความสมานฉันท์ปรองดองของคนในสังคม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างสัมพันธ์ระหว่างศาสนิกชนต่างศาสนา
- (3.2) สร้างการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของศาสนิกชน ในการอุปถัมภ์ คຸ້ມครองกิจการด้านศาสนา ผ่านสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยช่องทางต่างๆ

(3.3) ขยายภาคีเครือข่ายร่วมมืออุปถัมภ์ ปกป้องคุ้มครองและเฝ้าระวังกิจการด้านศาสนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

(3.4) พัฒนากลไกความร่วมมือทุกระดับ ในการอุปถัมภ์ ปกป้องคุ้มครองและเฝ้าระวังกิจการด้านศาสนา

4) โครงการ/การดำเนินงาน

(4.1) โครงการเงินอุดหนุนการบูรณะศาสนสถาน

(4.2) โครงการจาริกเส้นทางบุญในมิติทางศาสนา

(4.3) โครงการศาสนสัมพันธ์ต่างประเทศ

(4.4) การดำเนินงานคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองคำขอตั้งวัดคาทอลิก

(4.5) โครงการส่งเสริมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

(4.6) กิจกรรมขององค์การทางศาสนา

(4.7) โครงการศาสนิกสัมพันธ์

(4.8) โครงการเยาวชนศาสนิกสัมพันธ์

(4.9) โครงการเงินอุดหนุนบำรุงฐานะจุฬาราชมนตรี

(4.10) โครงการส่งเสริมคุณธรรมโดยองค์กรเครือข่าย

(4.11) กิจกรรมสำหรับงานศาสนูปถัมภ์พุทธศาสนสถานตามพระบรมราชโองการ

(4.12) โครงการส่งเสริมความร่วมมือด้านศาสนากับต่างประเทศ

3.2.3 แผนปฏิบัติการ เรื่อง การสืบสาน รักษา ต่อยอดศาสนพิธีและมรดกทางวัฒนธรรมด้านศาสนา

1) เป้าหมาย ประชาชนเห็นความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เพื่อเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และร่วมสืบสาน รักษา ต่อยอดศาสนพิธี

2) ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
ประชาชนเห็นความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เพื่อเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์เพิ่มขึ้น จากฐานเป้าหมาย ปีพ.ศ. 2566	ร้อยละ	5
ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์สามารถน้อมนำหลักธรรมทางศาสนา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต	ร้อยละ	80

3) แนวทางการพัฒนา

(3.1) ส่งเสริมและขยายเครือข่ายศาสนพิธีในพื้นที่ ระดับองค์กร หน่วยงาน

(3.2) ผลิตสื่อการเรียนรู้ด้านศาสนพิธี มารยาทไทยในศาสนพิธี

(3.3) ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ภาคีเครือข่ายที่มีความเชี่ยวชาญด้านศาสนพิธีและมรดกทางวัฒนธรรมด้านศาสนา ผลิตสื่อการเรียนรู้ เผยแพร่ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย

4) โครงการ/การดำเนินงาน

(4.1) โครงการเงินทุนสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์

(4.2) โครงการธำรงรักษาไว้ซึ่งศาสนพิธี

3.2.4 แผนปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการกรมการศาสนาไปสู่ความเป็นเลิศ

1) เป้าหมาย กรมการศาสนาได้รับการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรที่เป็นเลิศและได้รับการยกย่องเชิดชู

2) ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
บุคลากรของกรมการศาสนาได้รับการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะ	ร้อยละ	80
การประเมินสถานะของหน่วยงานในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)	ร้อยละ	10

3) แนวทางการพัฒนา

(3.1) ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรที่สอดคล้องกับภารกิจและการวางแผนกำลังคน

(3.2) พัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้เป็นนักวิชาการศาสนามีอาชีพ รวมทั้งสร้างระบบการฝึกปฏิบัติงานจริง (On Job Training : OJT) สร้างระบบการโค้ช (Coaching) และมีระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) ในการสอนงานแก่ข้าราชการ บุคลากรที่บรรจุใหม่ เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีและเพิ่มประสิทธิภาพคุณภาพของงาน

(3.3) พัฒนาการบริหารจัดการกรมการศาสนาไปสู่ความเป็นเลิศ ผ่านเกณฑ์ประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) หรือระบบราชการ 4.0

4) โครงการ/การดำเนินงาน

(4.1) การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรกรมการศาสนาให้เป็นนักวิชาการศาสนามีอาชีพ เพื่อบริการที่เป็นเลิศ

(4.2) การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการของกรมการศาสนาไปสู่องค์กรที่เป็นเลิศ ด้วยเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) หรือระบบราชการ 4.0

(4.3) การพัฒนาองค์กรสุขภาวะ/องค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace)

(4.4) การพัฒนาและสร้างภาพลักษณ์องค์กรและการสื่อสารสาธารณะ

(4.5) การพัฒนาระบบการทำงานที่ปรับเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ (Digitization)

3.3 ประมาณการวงเงินงบประมาณรวม (พ.ศ. 2567)

3.3.1 ประมาณการวงเงินงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 479,043,900 บาท

3.3.2 ประมาณการวงเงินงบประมาณตามแผนปฏิบัติการ ดังนี้

- 1) การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
งบประมาณ จำนวน 287,367,000 บาท
- 2) การอุปถัมภ์ คຸ້ມครองกิจการด้านศาสนา และสานสัมพันธ์กิจกรรมทางศาสนา
เพื่อสังคมสงบสุขที่ยั่งยืน
งบประมาณ จำนวน 59,257,800 บาท
- 3) การสืบสาน รักษา ต่อยอดศาสนพิธี และมรดกทางวัฒนธรรมด้านศาสนา
งบประมาณ จำนวน 51,400,000 บาท
- 4) การพัฒนาการบริหารจัดการกรมการศาสนามุ่งสู่ความเป็นเลิศ
งบประมาณ จำนวน 81,019,100 บาท